

UZASADNIENIE

1. Podstawa prawna obwieszczenia

Celem obwieszczenia jest wykonanie delegacji, zawartych w:

- art. 23s ust. 4 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1509, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o PIT”,
- art. 11g ust. 4 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1036, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o CIT”.

Ww. przepisy nakładają na Ministra Finansów obowiązek wydania obwieszczenia, w którym ogłoszone zostaną: rodzaj bazowej stopy procentowej i wysokość marży, potrzebne do wyznaczenia oprocentowania transakcji pożyczek, kredytów lub emisji obligacji zawieranych między podmiotami powiązаныmi, uprawniającego (jako jeden z warunków) do skorzystania z nowowprowadzanego uproszczenia typu *safe harbour* w zakresie cen transferowych.

Ze względu na to, że treść obwieszczenia na potrzeby podatku dochodowego od osób fizycznych oraz treść obwieszczenia na potrzeby podatku dochodowego od osób prawnych dotyczy tej samej materii, rozdzielenie tej treści na dwa obwieszczenia skutkowałoby wydaniem dwóch tożsamyh obwieszczeń. W związku z tym, mając na uwadze upraszczanie systemu podatkowego, zdecydowano o wydaniu jednego wspólnego obwieszczenia na potrzeby podatku dochodowego od osób fizycznych oraz podatku dochodowego od osób prawnych.

2. Rozwiązania typu *safe harbour* dla transakcji pożyczkowych na gruncie ustawy o CIT i ustawy PIT

Uproszczenia typu *safe harbour* są wskazane przez OECD w edycji „Wytycznych w sprawie cen transferowych dla przedsiębiorstw międzynarodowych i administracji podatkowych” z 2017 r. (zwane dalej: „Wytyczne OECD”) jako jeden z środków pozwalających na redukcję nadmiernych obowiązków o charakterze administracyjnym wynikających z konieczności przestrzegania przepisów o cenach transferowych.

Biorąc powyższe pod uwagę zdecydowano się na wprowadzenie do polskiego systemu podatkowego uproszczenia typu *safe harbour* dla prostych form finansowania dłużnego udzielanego między podmiotami powiązаныmi (tj. pożyczek, obligacji, kredytów)

o stosunkowo niedużych kwotach. Uproszczenie to obejmuje z jednej strony wyłączenie możliwości szacowania przez organ podatkowy wysokości oprocentowania w takich transakcjach, a z drugiej strony zwolnienie podatnika z obowiązku przygotowania analizy porównawczej lub opisu zgodności dla tych transakcji. Zgodnie z art. 23s ustawy o PIT i art. 11g ustawy o CIT ww. uproszczenie przewidziane jest dla umów pożyczek, kredytu lub emisji obligacji zawartych między podmiotami powiązаныmi, które spełniają warunki wskazane odpowiednio w art. 23s ust. 1 ustawy o PIT i art. 11g ust. 1 ustawy o CIT .

Regulacja tego typu została wprowadzona do polskiego systemu podatkowego po raz pierwszy i będzie obowiązywała od 1 stycznia 2019 r.

Przedmiotowe obwieszczenie jest jednym z elementów przedstawionej regulacji *safe harbour* dla transakcji pożyczkowych i będzie ono wydawane przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych nie rzadziej niż raz w roku. Przewiduje się, że obwieszczenie będzie wydawane w szczególności, jeśli nastąpi istotna zmiana warunków ekonomicznych powodująca, że poziom marży wskazanej w obwieszczeniu odbiega istotnie od poziomu marż stosowanych na rynku. Obwieszczenie będzie publikowane w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

3. Elementy obwieszczenia

Obwieszczenie wskazuje rodzaj bazowej stopy procentowej dla umów pożyczek w poszczególnych walutach. Jako bazowe stopy procentowe wskazano stopy z rynku międzybankowego, powszechnie stanowiące podstawę oprocentowania kredytów bankowych udzielanych w danej walucie. W odniesieniu do złotego wskazano stopę z międzybankowego rynku polskiego (WIBOR), do euro – europejskiego (EURIBOR), a dla pozostałych walut – londyńskiego (LIBOR odpowiedni dla poszczególnych walut). Wskazano stopy bazowe o trzymiesięcznym okresie przeszacowania.

Obwieszczenie wskazuje również wysokość marży dla umów pożyczek. Marża ogłaszana w obwieszczeniu została oparta o publicznie dostępne dane statystyczne Narodowego Banku Polskiego (dla pożyczek udzielonych w polskich złotych) oraz notowania z rynków finansowych pochodzące z serwisu Bloomberg dotyczące marż w transakcjach pożyczek (dla pożyczek udzielonych dla pozostałych walut ujętych w obwieszczeniu).

Obwieszczenie wskazuje również marżę w przypadku, gdy bazowa stopa procentowa wynikająca z obwieszczenia przyjmuje wartość mniejszą od zera (pkt 2 lit. b). W takim

przypadku, marża ogłaszana w obwieszczeniu równa jest sumie wartości bezwzględnej bazowej stopy procentowej i wartości podanej w lit. a. Efektywnie oprocentowanie w takiej sytuacji będzie kształtowało się na poziomie marży, co odzwierciedla stosowaną praktykę rynkową.

Rodzaj bazowej stopy procentowej oraz wysokość marży ogłoszone w obwieszczeniu znajdują zastosowanie również do kredytu i emisji obligacji spełniających warunki wskazane w art. 23s ust. 1 ustawy o PIT (dla podatników podatku dochodowego od osób fizycznych) lub art. 11g ust. 1 ustawy o CIT (dla podatników podatku dochodowego od osób prawnych).

4. Zakres zastosowania *safe harbour* dla transakcji pożyczkowych

Należy wyraźnie podkreślić, że rodzaj bazowej stopy procentowej i wysokość marży ogłaszane w przedmiotowym obwieszczeniu, mają zastosowanie tylko i wyłącznie do transakcji kontrolowanych (tj. zawieranych między podmiotami powiązаныmi), które decyzją podatnika zostają włączone do reżimu uproszczenia przewidzianego w art. 23s ust. 1 ustawy o PIT lub art. 11g ust. 1 ustawy o CIT (uproszczenie zwarte w tym przepisie ma bowiem charakter *opt-in*, tzn. podmiot powiązany może z niego skorzystać, ale nie jest do tego zobowiązany). Rodzaje bazowej stopy procentowej i wysokość marży podane w tym obwieszczeniu nie mogą natomiast stanowić punktu odniesienia (tzw. *benchmarku*) czy też rodzaju standardu dla podatnika lub organu podatkowego, jeżeli chodzi o ustalanie rynkowej wysokości oprocentowania:

- w transakcjach kontrolowanych obejmujących pożyczki, kredyty, obligacje niespełniające warunków wskazanych w tych przepisach,
- w transakcjach kontrolowanych obejmujących pożyczki, kredyty, obligacje spełniających warunki wskazane w tym przepisie, ale co do których podatnik nie zdecydował się na skorzystanie z uproszczenia wskazanego w art. 23s ust. 1 ustawy o PIT lub art. 11g ust. 1 ustawy o CIT.

Innymi słowy w przypadku nieskorzystania przez podatnika z nowego uprawnienia, czy to w wyniku niespełnienia jego warunków, czy to w wyniku decyzji podatnika – będą miały zastosowanie ogólne zasady weryfikacji rynkowej wysokości oprocentowania – zarówno przez podatnika (co znajduje odzwierciedlenie w dokumentacji podatkowej, której integralną częścią będzie prawidłowo przeprowadzona analiza cen transferowych wraz z analizą porównawczą lub opisem zgodności), jak i organy podatkowe.